

Stát nedosahuje ani poloviční míry podílu investic co náš kraj, říká ekonomický náměstek Rudolf Cogan

4.1.2024 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Mezi kraji na výbornou. Jsou ale obce, kde je podíl investic daleko větší, jsou to ovšem spíše menší obce. Stát nedosahuje ani poloviční míry podílu investic co náš kraj.

Silnice 2. a 3. třídy, nemocnice, domovy pro seniory a střední školy – do těchto odvětví směřuje 95% investic. Příští rok bude rekordní číslo v dopravních stavbách – 2 miliardy Kč; když jsem na kraji v roce 2016 začínal, tak to bylo 460 mil. Kč. Hlavní krajskou investicí v roce 2024 je zahájení druhé etapy modernizace Oblastní nemocnice Náchod.

Takto velkou investici plánuje kraj 50 na 50. Polovinu peněz na nový pavilon D musí dát aktuální rozpočet kraje a druhou polovinu, tedy přibližně 800 mil. Kč, si kraj může půjčit a splatit v dalších 5–6 letech. V tomto roce kraj vynaloží z rozpočtu 1,3 miliardy korun na investice.

1,3 miliardy Kč jsou peníze plánované v rozpočtu přímo z daňových příjmů. Vedle toho získáváme řadu dotací, v posledních letech je to 1 miliarda Kč až 1,5 miliardy Kč ročně. Jen na vybavení nemocnic zdravotní technikou získal loni kraj 750 mil. Kč. V přepočtu na občana jsme mezi kraji největším příjemcem investičních dotací.

Podíl 20% investic je už hodně a každý rok to nebude. Základ je v levném provozu kraje. Nicméně i v investicích musí být pořádek. Nemá smysl stavět nové a nové věci s drahým provozem. Kraj musí mít v pořádku to, co opravdu potřebuje a s ekonomicky racionálním, udržitelným provozem.

Doba maximálních výkyvů je již myslím minulostí. Výrobci a distributoři elektřiny a plynu už snad přešli na „neruský“ režim. A samozřejmě případný nárůst nákladů v této oblasti znamená úbytek investic.

Růst příjmů je spíš nominální. Nicméně určitá fixace provozních nákladů, jejichž růst zaostává za inflací, kraji umožňuje reálně navyšovat investice.

Úvěr bude čerpán na dokončení náchodské nemocnice, tedy na pavilon D, kde bude oddělení onkologie a interní jednotky JIP a IMP péče, interní lůžkové oddělení a oddělení LDN, zároveň i radiologie. Dále také moderní interní a urologické ambulance a jedno laboratorní patro s transfúzní stanicí, hemodialýzou, mikrobiologií a biochemií. Součástí pavilonu D bude rozšíření dětského lůžkového oddělení. Královéhradecký kraj byl v roce 2019 jedním z mála krajů, které se úplně oddlužily.

Na konci roku 2019 byl kraj bez dluhů. Nicméně po začátku covidu – už 16. března 2020 – jsme pochopili, že pavilony J a K v náchodské nemocnici neufinancujeme a začali jsme čerpat úvěr sjednaný v roce 2018 s pevným úrokem 1,71%. Ke konci roku 2023 Královéhradecký kraj dluží 540 mil. Kč, splácí a bude splácet 180 mil. Kč ročně.

Kraje byly velmi posíleny evropskými dotacemi. Daly tak dohromady svůj majetek, jenž musely převzít zchátralý. Například v hrozném stavu byla nemocnice v packém klášteře. Po vzniku Královéhradeckého kraje byla rychle zavřena a následně z evropských peněz zrekonstruována na sociální a kulturní centrum.

Kraje také přerozdělovaly evropské dotace mezi obce i soukromé osoby. Hodně se tak zlepšil stav krajských nemocnic, krajských silnic i středních škol, což jsou klíčové a těžko nahraditelné krajské agendy. Nyní se z evropských peněz řeší zařízení pro sociální služby, zejména pobytová zařízení. Kraje dále také dominantně objednávají regionální veřejnou dopravu – vlaky a autobusy. Kraje jsou také vykonavateli státní správy – jsou pravidelnou druhou, tedy odvolací instancí ve správním řízení.

Místo krajů by asi mohla existovat jakási krajská pracoviště pro každé ministerstvo. Kdo ale ví, jak funguje státní správa, tak pochybuje o užitečnosti takového řešení.

<https://www.khk.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/stat-nedosahuje-ani-polovicni-miry-podilu-investic-co-nas-kraj--rika-ekonomicky-namestek-rudolf-cogan--399731>